

İSTANBUL 29 MAYIS ÜNİVERSİTESİ

ÖN LİSANS VE LİSANS ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

(Üniversite Senatosunun 02.06.2026 Tarih ve 2026/08-1 sayılı kararı ile kabul edilmiştir)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi ön lisans ve lisans programlarında öğrenim gören öğrencilerin başarı değerlendirmelerine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; Yabancı Dil Hazırlık programları hariç İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi ön lisans ve lisans programlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44. maddesi ile İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Ağırlık Katsayısı: Harflerle belirlenen başarı notunun 0.00 ile 4.00 aralığındaki karşılığı,
  - b) Bağlı Değerlendirme: Bir öğrencinin başarısının, aynı dersi aynı dönemde alan diğer öğrencilerin başarı düzeylerine göre değerlendirilmesini,
  - c) Bağlı Değerlendirmeye Katma Limiti (BDKL): Bağlı değerlendirmeye katılacak başarı notlarının 100 puan üzerinden belirlenen alt sınırını,
  - ç) Ham Başarı Notu (HBN): Öğrencinin ilgili dersten aldığı ham başarı notunu,
  - d) İlgili Kurul: Fakülte, Meslek Yüksekokulu ve Yüksekokul Kurullarını,
  - e) Mutlak Değerlendirme: Öğrencinin bir dersteki ham başarı notunun belli bir ölçüğe göre (mutlak) harfli başarı notuna dönüştürülerek başarısının değerlendirilmesini,
  - f) Ön şart dersi: Ön şartlı dersi alabilmek için daha önce başarılması gereken dersi/dersleri,
  - g) Sınıf Not Ortalaması: Bir sınıfta bağlı değerlendirmeye katılmaya hak kazanan öğrencilerin başarı notlarının aritmetik ortalamasını,
  - ğ) Yarıyıl içi puanı (YİP): Bir dersin ara sınav ve/veya diğer yarıyıl içi eğitim/öğretim etkinliklerinden almış olduğu notların ağırlıklı ortalamasını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Notların Hesaplanması ve Arşivlenmesi

MADDE 5 – (1) Öğrencilerin başarı notunun hesaplanmasında mutlak veya bağıl değerlendirme sistemi kullanılır. Birimlerde hangi değerlendirme sisteminin kullanılacağına, eğitim-öğretim yılı başlamadan önce ilgili kurulun önerisi üzerine senato karar verir. Öğrencinin başarı değerlendirmesinde dâhil olduğu dersin değerlendirme sistemi esas alınır. Hazırlık programlarında öğrenim gören öğrencilerin başarı değerlendirmelerinde Üniversite Senatosunun 05.08.2015 tarih ve 2015/12-2 sayılı kararıyla kabul edilen İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Yabancı Dil Hazırlık Sınıfları Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi hükümleri esas alınır.

(2) (S), (EX), (DD) ve daha yukarı not alan öğrenci o dersten başarılı sayılır; (FD), (FF), (U), (NA), (-1/NP) notu alan ise başarısız olup o dersi tekrarlaması gerekir; ancak ön şart dersinden (FD) notu almışsa ön şartı yerine getirmiş kabul edilir.

(3) Bu yönergenin kabulünden önce alınan başarı notları değişmez ve önceki haliyle korunur.

MADDE 6 – (1) Fakülte, Meslek Yüksekokulu ve Yüksekokullarda her iki değerlendirme sisteminde notların hesaplanmasına ilişkin işlemler elektronik öğrenci bilgi sistemiyle yapılır.

(2) İlgili öğretim elemanı her dersin başarı notunu yarıyılık derslerde sınavları izleyen üç iş günü, yıllık derslerde ise yedi iş günü içinde öğrenci bilgi sistemine işler ve not listesini imzalayarak sınav evrakıyla birlikte akademik takvimde belirlenen süre içinde ilgili birime teslim eder. Sınav evrakı ilgili birimde iki yıl saklanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mutlak Değerlendirme Uygulama Esasları

MADDE 7 – (1) Mutlak değerlendirme bir öğrencinin başarısını, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin başarısına göre değil, mutlak standartlara göre ölçer. Öğrencinin ders başarı puanı başka bir işleme tabi tutulmaksızın, 100 tam puan üzerinden takdir edilen puandır.

(2) (EX) notu hariç, bir dersin başarı notu; mezuniyet için ek sınavlar ve muafiyet sınavları dışında, o derse ait ara sınavlar, kısa sınavlar, saha çalışması, uygulama, ödev, proje, atölye, seminer, devam, laboratuvar, staj ve benzeri yarıyıl içi çalışmalarından ve yarıyıl sonu veya bütünleme sınavından alınan notların ham başarı notunun 4'lük not sistemindeki karşılığını ifade eder. Ancak yarıyıl sonu ve bütünleme sınavının başarı notuna katkısı %40'tan az ve %60'tan fazla olamaz. Başarı değerlendirmesinde, bir dersin yarıyıl sonu sınavı veya

bütünleme sınavı notunun en az 50 olması gerekir, notu 50'den düşük olan öğrenci o dersten başarısız sayılır.

(3) Her ders için dersi veren öğretim elemanı tarafından aşağıdaki harf notlarından biri başarı notu olarak takdir edilir:

Harf Notu	Ağırlık Katsayısı	100 üzerinden eşdeğer puanı
AA	4.00	90 – 100
BA	3.50	85 – 89
BB	3.00	80 – 84
CB	2.50	75 – 79
CC	2.00	70 – 74
DC	1.50	65 – 69
DD	1.00	60 – 64
FD	0.50	50 – 59
FF	0.00	0 – 49

(4) Aşağıdaki notlar ortalamalara katılmaz:

a) S (Yeterli): Öğretim programlarındaki kredisiz derslerden veya ön lisans/lisans programına hazırlık programında alınan derslerden başarılı olan öğrenciye verilir.

b) U (Yetersiz): Öğretim programlarındaki kredisiz derslerden, ön lisans/lisans programına hazırlık programında alınan derslerden veya öğrenci değişim programı çerçevesinde alınan derslerden başarısız olan öğrenciye verilir.

c) EX (Muaf): Senatoca belirlenen derslerden ilgili bölümce uygulanan muafiyet sınavı sonucunda başarılı olan öğrenciye verilir.

ç) P (Gelişmekte olan): Kredisiz dersleri bitirmemiş, ancak başarılı olarak sürdürmekte olan öğrenciye verilir.

d) NA (Devamsız): Derse devam veya ders uygulamalarına ilişkin yükümlülüklerini yerine getiremediği için başarısız olan öğrenciye verilir. (NA) notu, not ortalaması hesabında (FF) notu işlemi görür.

e) -1/NP (Sınava girmemiştir): Öğrencinin yarıyıl sonu veya bütünleme sınavına girmediğini gösterir. Telafi edilenler başarı notuna, edilmeyenler (FF) notuna dönüşür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bağıl Değerlendirme Uygulama Esasları

MADDE 8 – (1) Bağıl değerlendirme yönteminin kullanılmasındaki temel amaç, belirli bir dersi alan öğrencileri 100 puan üzerinden aldıkları mutlak notlara göre değil, o dersi alan grup içinde gösterdikleri performansa göre notlandırmaktır. Performans, bir öğrencinin sınıf ortalamasına göre hangi konumda olduğudur.

(2) Bağıl değerlendirmede bir öğrencinin sınıf not ortalamasının ne kadar altında veya üstünde olduğunun saptanması, istatistiksel yöntemler kullanılarak yapılmaktadır. Öğrencinin ortalamaya uzaklığını tespit etmede, ilgili sınıftaki notların standart sapması kullanılmaktadır.

(3) Tek ders ve muafiyet sınavı gibi dersin başarı notunun tek sınav ile belirlendiği durumlarda bağıl değerlendirme yapılamaz.

(4) HBN, 100 puan üzerinden öğrencinin bir dersten yarıyıl içi puanı ve yarıyıl sonu sınav notu hesaplanan ağırlıklı nottur. Yarıyıl içi puanı ile yarıyıl sonu sınavının ağırlıklı ortalamaya katkıları % 40'tan az, % 60'tan fazla olamaz.

HBN= Yarıyıl içi puanı x Yarıyıl notu katkısı/100 + yarıyıl sonu notu x yarıyıl sonu notu katkısı/100 formülüyle hesaplanır.

(5) Aynı ham başarı notuna sahip öğrencilere bağıl değerlendirme sonucu farklı harf notu verilemez.

(6) Bütünleme sınavına giren öğrencinin Harf Notu, yarıyıl sonu sınavında oluşan aritmetik ortalama ve standart sapma değeri esas alınarak belirlenir.

(7) Bağıl değerlendirme sonucunda öğrencinin genel not ortalamasının küsurlu çıkması durumunda sayı, virgülden sonra iki basamak yürütülür ve tam sayıya ulaştırılır.

(8) Sınav haricinde sadece uygulama dersi, staj, proje, tez, seminer, ödev ve benzeri yöntemlerle verilen notlarda bağıl değerlendirme sistemi kullanılamaz.

(9) Bağıl değerlendirmeye tâbi olan öğrenci sayısı 30'un altında ise mutlak değerlendirme uygulanır.

(10) BDKL, bağıl değerlendirmeye alınacak öğrenci başarı notlarının 100 puan üzerinden belirlenen alt sınırıdır. BDKL 20 puandır. Bir sınıftaki 20 ve üzeri puanlar bağıl değerlendirme sistemindeki hesaplamalara dahil edilir. BDKL altında kalan öğrencilere doğrudan FF notu verilir. Devamsız öğrenciler ve BDKL altında kalan öğrenciler bağıl değerlendirmeye katılmaz.*

(11) Başarı değerlendirmesinde, bir dersin yarıyıl/yıl sonu sınavı veya bütünleme sınavı notu ve ham başarı notunun (HBN) en az 50 olması gerekir. HBN veya ilgili sınav notu 50'den düşük olan öğrenci, bağıl değerlendirmeye katma limitinin üstünyse bağıl değerlendirme sistemine katılır ancak; bağıl değerlendirme sonucu ne olursa olsun o dersten başarısız sayılır.

Bağıl değerlendirmeye hak kazanan öğrencilerin notları şu şekilde hesaplanır:

I. Adım: Aritmetik ortalamasının hesaplanması

Bir sınıftaki bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN toplamının öğrenci sayısına bölünmesiyle elde edilir. Formülü şu şekildedir:

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$: Bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN ortalaması

X: Öğrencinin HBN

N: Sınıf mevcudu (Bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı)

II. Adım: Standart sapma değerinin hesaplanması

Standart sapma bir sınıftaki öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalamaya göre nasıl farklılaştığını gösteren merkezi dağılım ölçüsüdür. Formülü şu şekildedir:

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}{N}}$$

S: Standart sapma

$\bar{X}$: Bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN ortalaması

X_i : i'inci öğrencinin HBN

N: $\bar{X}$: Bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN ortalaması

III. Adım: Standart skorların (z) hesaplanması

Standart skor (z) her bir öğrencinin 100 puan üzerinden hesaplanan HBN'nun aritmetik ortalamasının kaç standart sapma aşağısında ya da yukarısında yer aldığını gösteren değerdir.

Her bir öğrenciye ait standart skor (z) şu şekilde hesaplanır:

$$z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

z: Öğrencinin standart skoru

X: Öğrencinin HBN

$\bar{X}$: Bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN ortalaması

S: Standart sapma

IV. Adım: T-skorların hesaplanması

T skoru, negatif değerler alabilen standart skorunu (z) pozitif sayılara dönüştürmek için kullanılan değerdir. Her bir öğrenciye ait T skoru şu şekilde hesaplanır:

$$T = 10z + 50$$

V. Adım: T-skorlarının bağıl notlara dönüştürülmesi

Her öğrencinin T skoru ayrı ayrı hesaplandıktan sonra sınıfın aritmetik ortalamasında denk düştüğü aralık dikkate alınarak aşağıdaki tabloya göre öğrencinin harf notu belirlenir.

Tablo 1

Sınıf Düzeyi	Sınıfın Ortalaması	Bağıl Notların T notu cinsinden Sınıf Değerleri								
		AA	BA	BB	CB	CC	DC	DD	FD	FF
Üstün Başarı	>80-≤100	≥57	52 -56.99	47 -51.99	42 -46.99	37 -41.99	32 -36.99	27 -31.99	22-26,99	<22
Mükemmel	>70-≤80	≥59	54 -58.99	49 -53.99	44 -48.99	39 -43.99	34 -38.99	29 -33.99	24-28,99	<24
Çok İyi	>62.5-≤70	≥61	56 -60.99	51 -55.99	46 -50.99	41 -45.99	36 -40.99	31 -35.99	26-30,99	<26
İyi	>57.5 -≤62.5	≥63	58 -62.99	53 -57.09	48 -52.99	43 -47.99	38 -42.99	33 -37.99	28-32,99	<28
Ortalamann Üstü	>52.5 -≤57.5	≥65	60 - 64.99	55 -59.99	50 -54.99	45 -49.99	40 -44.99	35 -39.99	30-34,99	<30
Orta	>47.5 -≤52.5	≥67	62 -66.99	57 -61.99	52 -56.99	47 -51.99	42 -46.99	37 -41.99	32-36,99	<32
Zayıf	>42.5 -≤47.5	≥69	64 -68.99	59 -63.99	54 -58.99	49 -53.99	44 -48.99	39 -43.99	34-38,99	<34
Kötü	<42.5	≥71	66 -70.99	61 -65.99	56 -60.99	51 -55.99	46 -50.99	41 -45.99	36-40,99	<36

Bağıl Değerlendirme Grupları ve İntibak

MADDE 9 – (1) Öğrenci derse fiili olarak hangi sınav grubunda katılmış ise o grup içerisinde bağıl değerlendirmeye tâbi tutulur. Ancak bir bölümün farklı gruplarında dersi yürüten öğretim elemanının aynı olması durumunda ilgili Fakülte/Meslek Yüksekokulu/ Yüksekokul Yönetim Kurulu Kararı ile değerlendirme ortak yapılabilir. Öğrencilerin gruplara bölünmesi ilgili Fakülte/Meslek Yüksekokulu/ Yüksekokul Yönetim Kurulu tarafından düzenlenir.

Uygulamada Çıkan Sorunların Çözülmesi

MADDE 10 –Bu yönergede yer alan düzenlemelerin uygulanması sırasında ortaya çıkan sorunların çözüme kavuşturulması hususunda ilgili kurulların önerileri doğrultusunda Üniversite Yönetim Kurulu/Senatosu yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönerge

MADDE 11 – (1) Üniversite Senatosu'nun 03.01.2023 tarih ve 2023/01-7 sayılı kararıyla kabul edilip yürürlüğe konan İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Lisans Ölçme ve Değerlendirme Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 11 – Bu Yönerge İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – Bu Yönerge hükümlerini İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Rektörü yürütür.

*Hukuk Fakültesi lisans programını kapsar. İlgili maddedeki kriterler diğer Fakülte/Meslek Yüksekokulu/ Yüksekokullar için farklı hesaplanır.